

Patrick Blanc, la vie en... vert

Ο Patrick Blanc και το φυτό *Gunnera killipii*, Γουατεμάλα
© Pascal Héni

Βιολόγος, βοτανολόγος, ερευνητής του Εθνικού Κέντρου Επισημονικών Ερευνών, ειδικός σε εξωτικά και τροπικά φυτά... Ο Patrick Blanc, ο επιστήμονας με τα πράσινα μαλλιά, είναι διάσημος κυρίως επειδή ανακάλυψε τον «πράσινο» τοίχο φέρνοντας την επανάσταση στην έννοια του αστικού πρασίνου.

Το πρώτο που τον ρωτήσαμε ήταν πότε και πώς γεννήθηκε η ιδέα του «πράσινου» τοίχου που πλέον διαδίδεται σε όλο τον κόσμο. Στην εφηβεία μου είχα πάθος με τα ενυδρεία -είχα αρκετά- και προβληματιζόμουν με τον καθαρισμό του νερού. Είχα διαβάσει σε ένα εξειδικευμένο γερμανικό περιοδικό ότι οι ρίζες του φιλόδεντρου, το οποίο μεγαλώνει γρήγορα, είχαν τη δυνατότητα να απορροφήσουν το πλεόνασμα των μεταλλικών αλάτων και του νιτρικού αζώτου. Χρησιμοποίησα το φιλόδεντρο της μητέρας μου και είχα την ιδέα να το σταθεροποιήσω στον τοίχο πάνω από ένα ενυδρείο ώστε οι ρίζες που θα μεγάλωναν να κατέληγαν στο νερό. Και λειτούργησε! Το νερό καθάρισε χάρη στο φυτό. Όλα ξεκίνησαν πειραματικά και σιγά σιγά τελειοποίησα το σύστημα. Ο πειραματισμός εξακολουθεί να είναι αυτός που με οδηγεί στη δουλειά μου.

Πώς επιλέγετε τα φυτά για τους «πράσινους» τοίχους σας; Σύμφωνα με το φως και το περιβάλλον; Ο πειραματισμός παίζει ρόλο και για αυτόν το σκοπό. Για παράδειγμα, στο Κουβέιτ δημιούργησα έναν «πράσινο» τοίχο μήκους τεσσάρων μέτρων για ένα εμπορικό κέντρο, όπου τοποθέτησα σύμφωνα με το φως και τον κλιματισμό 150.000 φυτά 104 διαφορετικών ειδών. Πειραματίζομαι και αλλάζω σύμφωνα με τις ανάγκες. Για παράδειγμα, αν ο τοίχος είναι εξωτερικός ή εσωτερικός, αν «βλέπει» στον βορρά ή στον νότο, πού βρίσκεται, πώς είναι το εξωτερικό κλίμα. Στην Αυστραλία χρησιμοποίησα 250 ενδημικά φυτά που καλλιεργούνται στα νότια της χώρας και έκανα το ίδιο στο Σαν Φρανσίσκο για έναν τοίχο

Ο Patrick Blanc παρατηρεί ένα φύλλο ενός *Scindapsus altissimus*, Νησιά του Σολομώντα
© Pascal Héni

Ο «πράσινος» τοίχος του Musée du Quai Branly
© Patrick Blanc

χρησιμοποιώντας μόνο φυτά της περιοχής. Στην περίπτωση του Παρισιού ή του Μιλάνου είναι διαφορετικά τα πράγματα, καθώς δεν υπάρχουν πολλά ενδημικά φυτά και επιλέγω διαφορετικά είδη. Είναι μία διαρκής δοκιμή και κάθε τοίχος είναι μοναδικός.

Οι «πράσινοι» τοίχοι μπορούν να αποτελέσουν λύση και για τα προβλήματα των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, της αύξησης της θερμοκρασίας, της μόλυνσης;

Οι «πράσινοι» τοίχοι είναι σημαντικοί για πολλούς λόγους. Πρώτα από όλα για το θετικό αντίκτυπο που έχει στην ψυχολογία ένας χώρος πρασίνου στην καρδιά μίας πόλης, ενός ξενοδοχείου, ενός εμπορικού κέντρου. Είναι μία πραγματικότητα διαφορετική από τον κήπο. Τον κήπο στο σπίτι τον επιλέγεις, ενώ ο «πράσινος» τοίχος σε έναν δημόσιο χώρο είναι αναπάντεχος. Ανακαλύπτεις ένα κομμάτι της φύσης που δεν περίμενες. Ο αντίκτυπος στην ψυχολογία είναι πολύ σημαντικός, κυρίως τώρα που ζούμε οι περισσότεροι στην πόλη. Επιπλέον, σημαντική είναι η προστασία της βιοποικιλότητας: Πουλιά, πεταλούδες και άλλα ζώα βρίσκουν καταφύγιο εδώ, στην καρδιά των αστικών κέντρων. Βεβαίως, τα φυτά των «πράσινων» τοίχων διαδραματίζουν τον δικό τους ρόλο ως φυσικά φίλτρα, καθαρίζοντας την ατμόσφαιρα, απορροφώντας σκόνη και μικροοργανισμούς χάρη στην υγρασία και

στην ηλεκτροστατική ιδιότητά τους μέσω της οποίας καταφέρνουν ακόμα και να απορροφήσουν τον καπνό των τσιγάρων. Επιπλέον, οι «πράσινοι» τοίχοι, για παράδειγμα σε ένα εμπορικό κέντρο, συμβάλλουν ώστε να μειωθεί η κατανάλωση ενέργειας με την ικανότητά τους να ρυθμίζουν τη θερμοκρασία - πιο δροσερή το καλοκαίρι και πιο ζεστή το χειμώνα- και η πιο σημαντική λειτουργία τους είναι η ηχομόνωση. Πρόκειται για την τέλεια ισορροπία!

Ο κήπος Vinet, Μπορντό
© Patrick Blanc

Ο Patrick Blanc και ο κάθετος κήπος του, Miramas
© Pascal Héri

Οι πόλεις πρέπει να γίνουν πράσινες για να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή;

Με απόλυτη βεβαιότητα, ναι. Το περασμένο καλοκαίρι στο Παρίσι ήταν πολύ ζεστό. Στην περιοχή που μένω η θερμοκρασία έφτασε ακόμα και τους 43°, αλλά στην εσωτερική αυλή μου που είναι «ντυμένη» όλη με «πράσινους» τοίχους είχε μόνο 28°. Η θερμοκρασία έπεσε 15 βαθμούς με τρόπο φυσικό, αφού τα φυτά χάρη στην εξάτμιση απορροφούν τη θερμότητα.

Έχει αρχίσει να διαδίδεται και η τάση της «πράσινης» στέγης. Σε τι διαφέρει από τον «πράσινο» τοίχο; Η ιδέα της στέγης καλυμμένη με πράσινο έρχεται από τη βόρεια Ευρώπη και γεννήθηκε για τη διασφάλιση μόνωσης και προστασίας. Γενικά, παρέχει λιγότερη εξάτμιση επομένως λιγότερη μείωση της θερμοκρασίας και δεν ποτίζεται με το ίδιο σύστημα και την ίδια συχνότητα όσο οι «πράσινοι» τοίχοι. Επιπλέον, δεν αποτελεί το ιδανικό καταφύγιο για πουλιά και πεταλούδες. Ας πούμε ότι τα δύο συστήματα μπορούν να λειτουργήσουν συμπληρωματικά.

Forum Culturel, Le Blanc Mesnil
© Patrick Blanc

Εμείς μπορούμε να συμβάλλουμε και να μετατρέψουμε τα σπίτια μας σε πιο «πράσινες» και βιώσιμες κατοικίες;

Φυσικά, δημιουργώντας, για παράδειγμα, μικρούς κάθετους κήπους στο μπάνιο, το ιδανικότερο περιβάλλον ως προς την υγρασία και το φως. Οι «πράσινοι» τοίχοι δεν πρέπει να είναι απαραίτητα τεράστιοι, ακόμα και ένας μικρός τοίχος μπορεί να είναι ένα μεγάλο βήμα για εμάς.

Ποια είναι τα επόμενα σχέδιά σας;

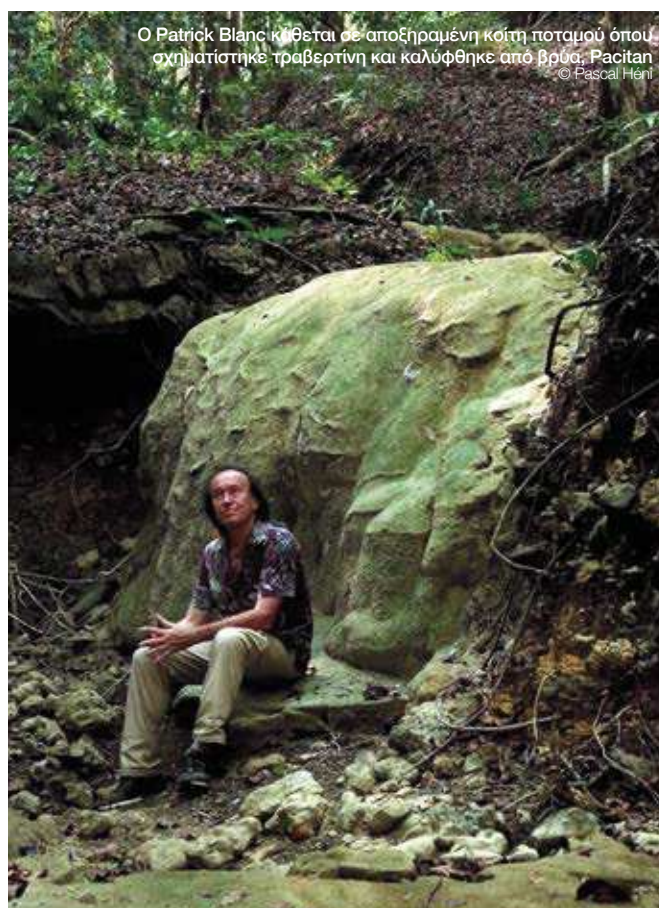
Δουλεύω πάνω σε ένα τεράστιο σχέδιο «πράσινης» ανακαίνισης του τερματικού σταθμού του αεροδρομίου της Σιγκαπούρης. Στην Γαλλία σχεδιάζω έναν μεγάλο «πράσινο» τοίχο σε ένα εκπαιδευτικό χωριό 100 χλμ. ανατολικά

Ο Patrick Blanc ανάμεσα στα φυτά και τους καρπούς του *Medinilla speciosa*, Όρος Kinabalu
© Pascal Héni

του Παρισιού προς το Giverny. Στην πόλη, προσπαθώ να κάνω πιο πράσινη την Porte d'Italie στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Reinvente Paris.

Ταξιδεύετε σε όλο τον κόσμο, γνωρίζετε και μελετάτε τα εξωτικά φυτά. Μάλιστα, ένα νέο είδος μπιγκόνιας που ανακαλύφθηκε στο νησί Palawan στις Φιλιππίνες πήρε το όνομα *Begonia Blancii* προς τιμήν σας. Η βάση σας παραμένει η παρισινή κατοικία σας στην Ivry; Ναι, ταξιδεύω πολύ και εμπνέομαι από τα ταξίδια σε όλο τον κόσμο. Μόλις επέστρεψα από την Γουατεμάλα για να καταλάβετε. Στο «πράσινο» σπίτι μου υπάρχουν φυτά από όλο τον πλανήτη, πουλιά, πεταλούδες, βάτραχοι και φυσικά ένα μεγάλο ενυδρείο.

Ο Patrick Blanc κίθεται σε αποξηραμένη κόπη ποταμού όπου σχηματίστηκε τραβερτίνη και καλύφθηκε από βρύα, Pacitan
© Pascal Héni

Ο Patrick Blanc παρατηρεί το *Rhododendron crassifolium*, Όρος Kinabalu
© Pascal Héni